

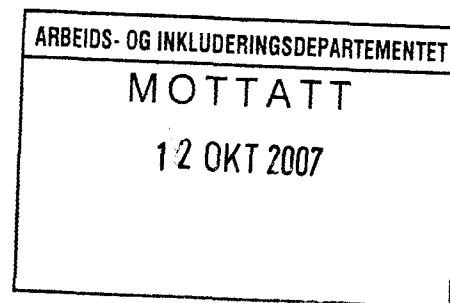
Norsk Pensjonistforbund

Trygghet og samhold
mellom generasjonene

ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET
POSTBOKS 8019 DEP.

0030 OSLO

Sendes også ved e-mail: postmottak@aid.dep.no

Ref.: 2007/3841/HN/HJ

OSLO, 11.10.2007

**HØRINGSSAK. INNFORING AV TIDSFRISTER FOR PLIKT TIL UNIVERSELL
UTFORMING AV IKT I NY DISKRIMINERINGS- OG TILGJENGELIGHETSLOV.**

Departementets høringsskriv, datert 04.07.2007. Ref. 200702512.

Norsk Pensjonistforbund har 170.000 registrerte medlemmer. Norsk Pensjonistforbund er tillagt sekretariat funksjon for alle fellessaker fra forbundet og pensjonistorganisasjoner fra offentlig sektor, disse utgjør ca 50.000 medlemmer. Når medlemmenes ektefeller og øvrige pensjonister i husholdningene regnes med, utgjør det totale antallet vel 300.000 personer.

Generelt:

Pensjonistorganisasjonene er tilfreds med den satsing som nå gjøres på IKT-området og den universelle utforming av tjenesten. Fra våre fylkes- og lokale foreninger får vi klare informasjon om ønskeligheten av at pensjonistene skal være en sentral gruppe i IKT-samfunnet. Stadig flere av våre organisasjonsledd og enkeltmedlemmer kommuniserer med forbundet med e-mail. Våre hjemmesider besøkes hver dag av våre medlemmer, særlig ved endringer i pensjonsytelser m.v. Enhver antydning om en generell datavegning hos pensjonistene gjøres derfor til skamme.

Plikten til generell tilrettelegging / universell utforming.

Norsk Pensjonistforbund konstaterer at IKT er innarbeidet hos den største delen av befolkningen. En generell tilrettelegging slik at flest mulig kan ta tjenesten i bruk haster derfor meget. En lovforankring vil være alfa og omega i en egen lov om diskriminering og tilgjengelighet. En god tilrettelegging av tjenester for funksjonshemmede viser seg erfaringsmessig å være til fordel også for andre grupper i samfunnet. Eldre mennesker opplever sansetap i takt med stigende alder, dette kan forringe vedkommendes livskvalitet.

I den grad en tilrettelagt IKT-tjeneste kan kompensere for slike sansetap vil det være et gode for samfunnet rundt vedkommende, men mest av alt gir det den enkelte bruker en bedre livskvalitet ved bedre muligheter til kontakt med andre. Norsk Pensjonistforbund forutsetter at satsingen på IKT-løsninger blir lik over hele landet. Vi forutsetter også at brukerorganisasjonene tas med på råd hva angår tekniske og andre tilpasninger.

Definisjonsspørsmålet.

Norsk Pensjonistforbund har ikke merknader til den definisjon som er lagt til grunn for IKT.

Opplæring

Selv om store grupper av de eldre har lært seg å operere en PC og annet utstyr, skal vi ikke underslå det faktum at det gjenstår store grupper av eldre som føler seg fremmed overfor de nye tekniske løsningene innen IKT., dette forhold viser seg i form av det vi vil kalle datavegring. Erfaringer som er høstet bl.a. gjennom Seniornett og Norsk Pensjonistforbund viser at denne vegring i stor grad kan forebygges ved hjelp av kursvirksomhet og veiledning. Mange pensjonistforeninger har organisert kurs som studievirksomhet, med godt hell. Undersøkelser som er gjort viser at eldre menneskers personlige lærepotensiale er like godt som hos yngre. De kan bruke sin livserfaring i læreprosessen men trenger muligens mer tid til å lære kompliserte prosesser og noe mer repetisjon av vanskelig teoretisk stoff. Innlært viten anvendes like godt hos eldre som hos yngre.

Norsk Pensjonistforbund har som bruker-/ interesseorganisasjon vært invitert av NAV til å sende medlemmer til brukertester for tjenestene myntet på eldre, særlig det nye pensjonssystemet fra 2010 og utmåling av pensjonister samt "Din side" i NAVS service. NAV har derved kunne foreta viktige tilpasninger til systemets- og brukernes beste. Vi antar at de erfaringer NAV har høstet ved bruk av eldre i sitt utprøvings/testarbeid bør kunne nyttes av andre samfunnssektorer.

For kuriositetens skyld nevner vi gjerne jernbanens IKT-system for ruteinformasjon. Denne fortøner seg for mange eldre som komplett umulig å betjene. Her ligger et stort forbedringspotensiale, gjerne i samarbeid med brukeorganisasjonene.

Norsk Pensjonistforbund er tilfreds med at offentlige billettautomater skal omfattes av rettskravet på universell utforming av IKT

IKT-området fortøner seg for svært mange som komplisert, særlig den tekniske delen som stadig er i utvikling. Vi foreslår derfor at det etableres generelle opplysningsprogram bl.a. i organisasjonenes regi og med kursstøtte fra det offentlige gjennom bl.a. folkeopplysningsorganisasjonene. Norsk Pensjonistforbund er for sin del åpen for være partner i en slik utbygging.

Lovforankring.

Norsk Pensjonistforbund har ikke spesielle synspunkt på tidsfrist for lovforankring av IKT. Vi er enige i at det bør gis en egen lov for området med et offentlig organ som skal påse at frister m.v. holdes. Utviklingen går så hurtig at arbeidet bør gis prioritet

Tidsfrister for utarbeidelse av standarder/retningslinjer.

Rent generelt vil Norsk Pensjonistforbund understreke at arbeidet på dette området må holde tritt med den teknologiske utviklingen. Som interesseorganisasjon for landets pensjonister presiserer vi at utviklingen må ta hensyn til de eldre, private brukeres muligheter til oppdatering av sitt utstyr. Det kan ikke forventes at private brukere stadig skal måtte skifte ut utstyr for å kunne bruke dette. Kravene til kompatibilitet og brukergrensesnitt må ta hensyn til dette.

Hvilken myndighet bør håndheve kravene?.

Norsk Pensjonistforbund er tilfreds med at Regjeringen har besluttet å opprette et eget Forvaltningsorgan på området, underlagt Fornyings- og administrasjonsdepartementet..

Hjemmel for pålegg ved manglende oppfyllelse av plikten til universell utforming av IKT.

Norsk Pensjonistforbund mener denne myndighet må kunne delegeres fra fagdepartementet til det nye forvaltningsorganet. Forvaltningsorganet må utstyres med rett til å utøve sanksjoner, t.eks ved tvangsmulkt etc.

Dispensasjonsadgang.

Det vil være fornuftig å ha en bestemmelse om dispensasjon. Bestemmelsen vil kunne gi rom for å utøve skjønn samtidig med mulighetene for å utøve en strengere praksis i nærmere bestemte saker.

Informasjon og veiledning.

Informasjon og veiledning er viktige områder. Disse bør ivaretas av et faglig kompetent organ, t.eks Deltasenteret eller Telefunkforum.

Lovforslaget.

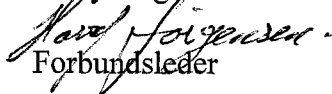
Norsk Pensjonistforbund viser til merknadene over og forutsetter at disse, etter ordinær behandling, kan innarbeides i lovframlegget til Stortinget.

Vi har ellers ingen merknader til lovforslaget som er tatt inn i høringsnotatet.

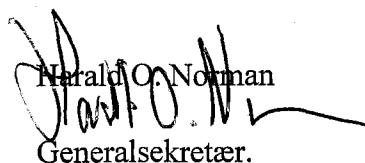
Med vennlig hilsen

NORSK PENSJONISTFORBUND

Harry Jørgensen

Forbundsleder

Harald O. Norman

Generalsekretær.